

29/07/2021 tarihli ve 10338 sayılı Bayi Denetim Sisteminin Kurulması ve Uygulanması için Tüzel Kişilerin Yetkilendirilmesi Hakkında Kurul Kararına İlişkin Sıkça Sorulan Sorular

SORU-1: *İstasyonlu bayilik lisansı sahipleri, lisansları kapsamındaki akaryakıt istasyonları yoluyla, lisansına işlenmek ve gerekli tedbirleri almak kaydıyla, tarım sektörünün ihtiyaçları için tarımsal amaçlı satış tankeri ve köy pompası vasıtasıyla akaryakıt satışı yapabilir. Bu yerlerde de 10338 sayılı "Bayi Denetim Sisteminin Kurulması ve Uygulanması için Tüzel Kişilerin Yetkilendirilmesi İlişkin Kurul Kararı" (10338 sayılı Kurul Kararı) kapsamında mıdır?*

CEVAP-1: Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 37 nci maddesinin ikinci fıkrasında "*İstasyonlu akaryakıt bayileri, lisansları kapsamındaki akaryakıt istasyonları yoluyla, lisansına işlenmek ve gerekli tedbirleri almak kaydıyla, tarım sektörünün ihtiyaçları için tanker ve köy pompası vasıtasıyla LPG hariç akaryakıt satışı yapabilir.*" hükmü yer almaktadır. Belirtilen hüküm ve ilgili diğer mevzuat kapsamında istasyonlu bayilik lisansı sahibinin bir parçası kabul edilen köy pompalarında bayi denetim sisteminin kurulması, uygulanması, bakım ve onarımı faaliyeti 1/1/2022 tarihinden itibaren sadece 10338 sayılı Bayi Denetim Sisteminin Kurulması ve Uygulanması için Tüzel Kişilerin Yetkilendirilmesi İlişkin Kurul Kararı kapsamında Kurum tarafından belirlenen yetkilendirilmiş otomasyon şirketi tarafından gerçekleştirilir.

CEVAP-2: 1240 sayılı Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kurul Kararı uyarınca dağıtıcı lisansı sahipleri istasyon otomasyon sistemindeki aykırılıkları tespit etmeye yönelik veriler arası karşılaştırmaları da içeren otomatik uyarı sistemi kurmakla yükümlü kılınmıştır. Buna ilave olarak, 10338 sayılı Bayi Denetim Sisteminin Kurulması ve Uygulanması için Tüzel Kişilerin Yetkilendirilmesi İlişkin Kurul Kararı kapsamında yetkilendirilmiş otomasyon şirketleri hizmet verilen bayilere ilişkin olarak yılda en az iki kere bayilerin istasyonlarında yerinde denetim yapmakla yükümlü kılınmıştır. Denetimin kapsamının belirlenmesi ve yapılan işlemlerin kayıt altına alınması yetkilendirilmiş otomasyon şirketi ile dağıtıcı lisans sahibi arasında yapılacak ikili sözleşmeler

SORU-2: *Yetkilendirilmiş otomasyon şirketinin bayi denetim sisteminin ilgili mevzuata uygun çalışıp çalışmadığını, 1240 sayılı Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kurul Kararı Kurul Kararı uyarınca kurulan sistem ve oluşan elektronik veriler ile uzaktan denetlemesi mümkün müdür?*

ile belirlenir.

SORU-3: Otomasyon sistemine ait ekipmanın işlerliği bayi denetim sistemi tarafından üretilen otomasyon verileri aracılığıyla sürekli kontrol edilmektedir.

Yetkisiz müdahaleyi engelleyecek mühür uygulamasına hangi durumlarda başvurulacaktır?

Tarımsal amaçlı satış tankeri ve/veya köy pompalarında bu işlemin gerçekleştirilmesine ilişkin bir zorunluluk var mıdır?

CEVAP-3: 1240 sayılı Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kurul Kararı gereği dağıtıcı lisansı sahipleri, tescilli markası altında bayilerinde kaçak akaryakıt satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir bayi denetim sistemi kurmak ve uygulamak ile yükümlü kılınmıştır.

7318 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 7. maddesinde yapılan değişiklik ile denetim sisteminin kurulması ve uygulanmasına ilişkin yükümlüklerin yerine getirilmemesinden dağıtıcı lisansı sahibi ile Kurumca yetkilendirilen tüzel kişiler müştereken sorumlu kılınmış olup bu sorumluluğun yerine getirilmesinde kullanılacak teknolojik yöntemlerden biri olan mühürleme 10338 sayılı Bayi Denetim Sisteminin Kurulması ve Uygulanması için Tüzel Kişilerin Yetkilendirilmesi İlişkin Kurul Kararı'nın Ek-3'ün 1. maddesinde yer almıştır. Yetkilendirilmiş otomasyon şirketi ile dağıtıcı lisans sahibi, istasyon otomasyon sisteminde aykırılıkların önlenmesi amacı ile gerekli görülen ekipmanda mühürleme işlemini yapar. Mühürleme işlemi muhtemel aykırılıkların önlenmesi amacı ile kullanılacak bir yöntem olup bu işlemin gerekliliği, hangi unsurlarda uygulanacağı, ne tür mühürleme yapılacağı, mühür kontrollerinin nasıl yapılacağı dağıtıcı lisans sahibi ile yetkilendirilmiş otomasyon şirketinin müşterek sorumluluğunda bulunmaktadır. Tarımsal amaçlı satış tankeri ve köy pompalarında yürütülen faaliyetin niteliği göz önüne bulundurulduğunda, mühürleme zorunluluğu bulunmamaktadır.

SORU-4: 29/07/2021 tarihinde yayınlanan ve 01/01/2022 tarihinde yürürlüğe girecek olan 10338 Sayılı Kurul Kararı ile getirilen yükümlülükler arasında yer alan akaryakıt istasyonlarında kamera sisteminin konumlandırılması ve oluşan kayıtların muhafazası yetkilendirilmiş otomasyon şirketlerinin dağıtıcı lisansı sahiplerine sağlayacağı hizmet kapsamında mıdır?

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin, bayilik lisansı sahiplerinin istasyonlarında uygulayacağı bu yükümlülükte sağlanması beklenen asgari standart nedir?

Köy pompalarında kamera kurulumu zorunluluğu var mı?

CEVAP-4: Kameraların kurulumu, bakımı, onarımı dağıtıcı lisansı sahibinin sorumluluğunda olup bu iş ve işlemler yetkilendirilmiş otomasyon şirketi veya hizmet alımı ile üçüncü taraflara yaptırılabilir. Buna ilişkin hususlar yetkilendirilmiş otomasyon şirketi ve dağıtıcı lisansı sahibi arasındaki yapılacak sözleşme ile belirlenir.

Yürütülen faaliyet ile istasyon otomasyon unsurlarının niteliğine bağlı olarak akaryakıt istasyonlarında **gerekmesi halinde** bir veya birden fazla kamera konumlandırılmalıdır. İstasyonlarda kullanılacak kameraların ve kayıt cihazlarının 10338 sayılı Bayi Denetim Sisteminin Kurulması ve Uygulanması için Tüzel Kişilerin Yetkilendirilmesi İlişkin Kurul Kararı ile 1240 sayılı Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kurul Kararında yer alan yükümlülüklerin yerine getirilmesini sağlayacak asgari niteliklere sahip olması gerekmektedir.

Köy pompalarında yürütülen faaliyetin niteliği göz önüne bulundurulduğunda, kamera kurulum zorunluluğu bulunmamaktadır.

SORU-5: 1240 sayılı Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kurul Kararına konu olan otomasyon verilerinin yetkilendirilmiş otomasyon şirketinin yazılım aracı ile gönderilmesi zorunlu mudur?

CEVAP-5: 1240 sayılı Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kurul Kararı kapsamında istasyon otomasyon sistemine ait verilerin dağıtıcı lisansı sahibi tarafından Kuruma gönderilmesi düzenlenmiş olup burada kullanılacak yazılım sistemlerine ait

SORU-6: İstasyon otomasyon sistemine ait ağ ve iletişim altyapısının kurulumu ve desteği yetkilendirilmiş otomasyon şirketi tarafından mı yapılmalıdır?

herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

CEVAP-6: Bayi denetim sistemi kapsamında yürütülecek faaliyetlerin tamamı dağıtıcı lisansı sahibi ile yetkilendirilmiş otomasyon şirketinin müşterek sorumluluğunda yürütülmelidir. Dağıtıcı lisans sahibi bu kapsamda yürütülecek faaliyetlerde iletişim alt yapısına ilişkin işlemleri yetkilendirilmiş otomasyon şirketi aracılığı veya üçüncü taraflardan hizmet alımı ile yerine getirebilir. Ancak, bu durum tarafların müşterek sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

CEVAP-7: 1240 sayılı Petrol Piyasasında Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Bayi Denetim Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Kurul Kararı'nın 5. maddesinin 1. fıkrasında dağıtıcı lisans sahiplerinin akaryakıt istasyonlarında tadilat dışında kalan her yerde (tank, geçici tank, pompa vs.) istasyon otomasyon sisteminin çevrim içi olmasını ve bayi denetim sistemi kapsamında veri kaybı oluşmamasını sağlayacağı ile bayilerindeki istasyon otomasyon sistemi usul ve esaslara uygun olacak şekilde çevrim içi olana

SORU-7: Kesintisiz güç kaynağı ile otomasyon sisteminin ne kadar süre ile çalıştırılması beklenmektedir?

kadar ilgili bayiye akaryakıt ikmali yapamayacağı düzenlenmiştir. Bu kapsamda, 10338 sayılı Bayi Denetim Sisteminin Kurulması ve Uygulanması için Tüzel Kişilerin Yetkilendirilmesi İlişkin Kurul

Kararının Ek-3'de bulundurulması gerektiği belirtilen kesintisiz güç kaynağı oluşan verilerin güvenli şekilde yedeklemesine yetecek sürede sistemi çalıştırması gerekmektedir.

SORU-8: *Tank kurulum ve montaj firması olarak hizmet veren firmaların sistem içerisindeki konumu ne olacaktır?*

CEVAP-8: 7318 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 7. maddesinde yapılan değişiklik ile denetim sisteminin kurulması ve uygulanmasına ilişkin yükümlüklerin yerine getirilmemesinden dağıtıcı lisansı sahibi ile Kurumca yetkilendirilen tüzel kişiler müştereken sorumlu kılınmış olup Kanununun 19. maddesinde hem dağıtıcı lisans sahiplerine hem yetkili otomasyon şirketine idari para cezası öngörülmüştür. Bu neden ile 10338 sayılı Bayi Denetim Sisteminin Kurulması ve Uygulanması için Tüzel Kişilerin Yetkilendirilmesi İlişkin Kurul Kararı'nın 7. maddesinde dağıtıcı lisans sahiplerinin bayilerine ait her bir akaryakıt istasyonunda, bayi denetim sisteminin kurulması, uygulanması, bakım ve onarımı için yetkilendirilmiş yalnızca bir otomasyon şirketinden hizmet alacağı düzenlenmiştir. Ancak otomasyon sisteminin farklı unsurlarının olması ayrıca bunların üretici veya ithalatçılarının farklı firmalar olabileceği göz önünde bulundurulduğunda dağıtıcı lisans sahipleri yetkilendirilmiş otomasyon şirketinin bilgisi dahilinde ilgili taraflardan hizmet alımı ile sürece ilişkin faaliyetleri yürütebilir.
